

Синиця Ольга Олександрівна

ст. викладач кафедри іноземних мов та перекладу

ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом» (Київ)

ГРЕКО-ЛАТИНСЬКІ МЕДИЧНІ ТЕРМІНИ В СТОМАТОЛОГІЇ

Медицина та греко-латинська термінологія складають одне ціле. Сучасна медична термінологія – поняття комплексне, до складу якого входять сотні тисяч слів і стійких словосполучень. Характерна її особливість – використання латинської та грецької мов для утворення термінів.

Термінологія, зокрема й стоматологічна, є багатофункціональною мовною формацією та являє собою сукупність термінів, словотворчими елементами яких виступають корені, префікси та суфікси латинського та грецького походження.

Стоматологічні терміни відносяться до різних лексико–семантичних груп, з яких найбільш численними є іменники, що позначають найменування фізіологічного процесу або стану, найменування медичного приладу чи медичних процедур, наприклад: коронка (лат. *corona* – вінок, верхівка, коронка) – незнімний протез, який надягається на видиму частину зуба і кріпиться за допомогою цементу; армування зуба (лат. *arma, arm* – зброя, будівельний матеріал, знаряддя) – процедура створення каркасу під кореневу чи коронкову пломбу із застосуванням спеціального матеріалу, що компенсує недостатній пломбувальний матеріал; матриця зуба (лат. *matrix* від *mater* – мати, в загальному значенні щось, що знаходиться в межах чогось) – стоматологічна контурна стрічка, яка охоплює зуб і застосовується для формування пломби; іммобілізація (лат. *immobilis* – нерухомий) – процедура знерухомлення зуба за допомогою спеціальних шин, медичного дроту та стоматологічного матеріалу; сепарація (лат. *separo* – розділяти,

відокремлювати) – методика штучного роз'єднання зубів за рахунок зменшення товщини емалевого шару між ними з метою здійснення відповідного ортодонтичного лікування при брекетах, протезуванні.

Найменування частини організму людини, наприклад: альвеола (лат. *alveolus* – жолобок, зубна комірка) – заглиблення в альвеолярному відростку щелепи, в якому міститься корінь зуба; дентин (лат. *dentinum* – тверда тканина зуба); пульпа (лат. *pulpa* – м'яка субстанція) – судинно-нервовий пучок, який міститься в порожнині зуба; фісура (лат. *fissura* – тріщина, щілина) – невелике природне заглиблення на поверхні зуба; періодонт (грец. *peri* природне з усіх боків, *navkolo* + *dens* природне зуб) – комплекс сполучної тканини, яка утримує зуб у кістковій лунці; цемент (лат. *caementum* – камінь, бут) – специфічна високомінералізована тканина, яка покриває шийку та корінь зуба.

Назви захворювань та фізичних аномалій зубів, наприклад: гінгівіт (лат. *gingiva* – ясна + *itis*– запалення)– запальний процес ясен; карієс (лат. *caries*– гниття) – ураження твердих тканин зубів внаслідок впливу бактерій; парадонтит (грец. *para*–перебування поблизу, відхилення від норми + *itis* – запалення) – запалення в області тканин, які оточують зуб; пульпіт (лат. *pulpa* – м'яка субстанція + *itis*– запалення)– запальний процес в області пульпи зуба; діастема (грец. *diastema* – проміжок, інтервал) анатомічно неправильне розташування різців на нижній або верхній щелепі; дистальний прикус (лат. *disto* – знаходитись на відстані) – аномалія прикусу, при якому верхня щелепа значно виступає над нижньою під час змикання зубів; мікродентія (грец. *micro* – маленький + *dens* – зуб) – аномалія зубів, при якій зуби значно менші щодо анатомічно правильних розмірів; оклюзія (лат. *occlusion* – замикати, з'єднувати) – прикус, взаємне положення зубів на верхній та нижній щелепи при максимальному змиканні; трема зуба (грец. *trema* – щілина, отвір) –

аномалія розвитку положення зубів, при якій між ними утворюються проміжки різного розміру.

Інші терміни, наприклад ортодонція (грец. orthos – прямий + dens – зуб) – розділ стоматології, який вивчає неправильність будови зубів та їх змикання (прикус), а також методи лікування цих дефектів; стоматологія (грец. stomat – рот + logia – наука) – розділ клінічної медицини, який вміщує в себе науку та практику, попередження, діагностику та лікування вад розвитку, травм зубів, ротової порожнини та щелепи; дантист (лат. dens – зуб) – зубний лікар.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Беляєва О. М. & Синиця В. Г. & Смольська Л. Ю. & Гуцол М. І. (2015) *Латинська мова для студентів стоматологічних факультетів*. Київ: Медицина.
2. Закалюжний М. М. & Паласюк Г. Б. (2004). *Латинська мова і основи медичної термінології*. Тернопіль: Укрмедкнига.
3. *Невідкладні стани у стоматологічній практиці* (2013). Київ: Медицина.

Ремінська Ангеліна Валеріївна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Науковий керівник – ст. викл. Бороліс І.І.

ТИПИ ТА РІЗНОВИДИ АНГЛОМОВНИХ АБРЕВІАТУР

Важливим напрямком досліджень у перекладознавстві наразі є питання перекладу абревіатур. Обмежена кількість кореневих елементів та афіксів у кожній мові робить абревіацію важливим способом словотворення, що потребує детального вивчення та вдосконалення методів перекладу.